

**Дүртенче чакырылыш Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Азнакай шәһәр Советы
КАРАРЫ**

Азнакай шәһәре

№ 93-18

«12» октябрь 2022 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Советы депутаты статусы турында нигезләмә хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә,

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәр
Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы 2005 елның 29 ноябрэндәге 20 номерлы «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге вәкиллекле органының «Азнакай шәһәр Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне раслау хакында» карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырырга: <http://pravo.tatarstan.ru>. һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә йөклим.

Рәис

М. З. Шәйдуллин

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре Советы депутаты статусы турындагы нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Советы депутатының (алга таба - шәһәр Советы) хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен башкарганда төп хокукий һәм социаль гарантияләргә билгели.

1 статья. Азнакай шәһәре Советы депутаты статусының хокукий нигезе

1. Шәһәр Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра.

2 статья. Депутатның вәкаләтләре чоры

1. Депутатның вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очрактан тыш, яңа чакырылыш шәһәр Советы эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре чоры «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге уставында билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутатның вәкаләтләре түбәндәге очракта вакытыннан алда туктатыла:

- 1) вафат булу;
- 2) үз теләгә белән отставкалар;
- 3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылса;
- 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан ителсә;

5) аңа карата судның гаепләү карары законлы көченә керү;

6) Россия Федерациясеннән даими яшәү урынына чыгу;

7) чит ил гражданының жирле үзидарә органнарына сайланьрга хокукы булган Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданы йә чит ил гражданы булу, Россия Федерациясе гражданы территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы йә Россия Федерациясендә халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына

сайланырга хокукы булган чит ил гражданы яисэ Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсе нигезендә яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә башка документ булу хокукы булган чит ил гражданы гражданлыгы;

8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакыру яисә аны алмаштыра торган

11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләр үтәлмәгән очракта;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

2. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында шәһәр Советы карары вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча, ә бу нигез муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының шәһәр Советы сессияләре арасында барлыкка килсә, - мондый нигез барлыкка килгән көннән соң өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Президентының депутатның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы гаризасы белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән очракта, әлеге гариза шәһәр Советына кергән көн була.

4 статья. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның шәхесен һәм вәкаләтләрен раслый торган төп документы, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дэвамьнда файдаланыла торган күкрәк билгесе булган таныклыгы бар.

2. Таныклык турында нигезләмә һәм депутатның күкрәк билгесе, аларның тасвирламасы муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тарафыннан раслана.

5 статья. Депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән очраклардан тыш, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәп, үз депутат эшчәнлеген алып бара.

6 статья. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутат эшчәнлеге формалары түбәндәгеләр:

а) шәһәр Советы утырышларында катнашу;

б) шәһәр Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) шәһәр Советы карарлары проектларын шәһәр Советы каравына кертү;

г) депутат гарызнамәсен кертү;

д) депутат мөрәжәгатен жибәрү;

е) дэүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;

ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданныр хокукларын бозуның ачыкланган очракларын кичекмәстән кисәтү чараларын күрүне таләп итеп мөрәжәгать итү;

з) сайлаучылар белән эш;

и) депутат берләшмәләре - фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

к) территорияль ижтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлегә шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлегә уставында, Татарстан Республикасы Азнакай шәһәр Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья Депутатның шәһәр Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат шәһәр Советы утырышларында шәхсән үзе катнаша.

2. Депутат шәһәр Советы утырышларының вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук әлегә мәсьәләләр буенча Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Советы Регламенты нигезендә барлык кирәкле материалларны ала. Шәһәр Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта Татарстан Республикасы Азнакай район Советының оештыру бүлегенә алдан ук хәбәр итә.

3. Депутат түбәндәгеләргә хокуклы:

1) комиссиядә һәм шәһәр Советында тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланьрга;

2) шәһәр Советында карау өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;

3) шәһәр Советы тарафыннан төзелә торган органнарның һәм кандидатураларның шәһәр Советы тарафыннан сайлана (билгеләнә торган, килештерелә торган) вазыйфай затларны төзү мәсьәләләре буенча фикерләрен әйтергә;

4) хокук ижат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә шәһәр Советының хокукый актлары проектларын кертергә;

5) көн тәртибе, карау тәртибе һәм тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәrmәләр кертергә, шәһәр Советының карарлары проектларына һәм башка актларына төзәтмәләр кертергә;

6) шәһәр Советы утырышында шәһәр Советы утырышында шәһәр Советына караган яисә контроль астындагы теләсә кайсы органның яисә вазыйфай затның чираттан тыш хисабын яисә мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга; 8) Азнакай муниципаль районы Советы утырышларында гражданнарның, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия мөрәжәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) Азнакай муниципаль районы Советының утырышлар беркетмәләренә эчтәлегә белән танышырга.

4. Шәһәр Советы утырышында депутат тарафыннан әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәrmәләр шәһәр Советының тиешле комиссиясә тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Депутатның шәһәр Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат үзе эгъза булган шәһәр Советы комиссияләре эшендә шәхсэн катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат комиссия эшендә катнаша ала, аларның эгъзасы булып тормый, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм киңәш бирү тавышы хокукына ия карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның шәһәр Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат шәһәр Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үз компетенцияләре чикләрендә башкарырга тиеш.

2. Шәһәр Советы яисә аның комиссияләре кушуы буенча депутат шәһәр Советы карарларының үтәлешен тикшерүләрдә муниципаль берәмлек чикләрендә урнашкан оештыру-хокукый рәвешләрдәге һәм милек рәвешендәге оешмалар һәм жирле үзидарә органнары, жирле үзидарәнең вазыйфай затлары, оешмалар тарафыннан катнаша.

3. Әлеге йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында депутат шәһәр Советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 статья. Депутат соравы

1. Шәһәр Советы утырышларында депутат жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфай затларына, шәһәр Советы төзелә яисә сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, шәһәр Советы территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутат гарызнамәсе белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат гарызнамәсе - депутат мөрәжәгате, ул шәһәр Советы карары буенча депутат гарызнамәсе буларак таныла. Депутат гарызнамәсе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә шәһәр Советы утырышында игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазыйфай зат, муниципаль предприятие яисә депутат таләбе жиберелгән учреждение житәкчесе шәһәр Советы билгеләгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча аңа язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Җавап органнар житәкчесе, вазыйфай зат, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесе тарафыннан имзаланырга тиеш, аңа депутат гарызнамәсе жиберелә, яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имза салынырга тиеш.

4. Сорау инициаторы запросда куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнашу хокукына ия. Аларны карау көне турында гарызнамә инициаторы алдан ук, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Шәһәр Советы жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органының вазыйфай затын, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесен шәһәр Советы карары белән билгеләнгән срокка депутат соравы буенча кабул ителгән карарның үтәлеше турында язма җавап бирергә хокуклы.

11 статья. Депутат мөрәжәгате

1. Депутат мөрәжәгәте депутат мөрәжәгәте булып дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфай затларына, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә, аларның оештыру-хокукий рәвешенә бәйсез рәвештә оешмаларга һәм муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләргә үз компетенцияләренә керә торган мәсьәләләр буенча аның депутат эшчәнлегенә бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатында язма рәвештә мөрәжәгать итү санала.

2. Депутат мөрәжәгәте депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жиберелә.

3. Дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфай затларының, оештыру-хокукий рәвешенә һәм ижтимагый берләшмәләргә депутат мөрәжәгәтләрен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәжәгәтенә җавапны мөрәжәгәткә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча бирергә һәм мөрәжәгать жиберелгән вазыйфай зат йә шуңа вәкаләтле зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәте

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучылар мөрәжәгәтен карый, гражданнарны кабул итә, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук аена кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша үз эшчәнлегенә турында мәгълүмат бирә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү чараларын күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятьләрен карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дәрәс хәл итүгә булыша;

гражданнарны кабул итә;

ижтимагый фикерне өйрәнә һәм, кирәк булганда, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары шәһәр Советы карары белән билгеләнгән махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, йорт территорияләрендә үткәрелә.

Депутатның гавами чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатларның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Шәһәр Советы депутаты уртақ эшчәнлек өчен төзелә торган һәм карала торган мәсьәләләр буенча позицияне белдерә торган депутат фракциясе яисә төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлегенә тәртибе Татарстан Республикасы Азнакай шәһәр Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 статья. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәте

1. Депутат шәһәр Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәэмин итә торган тулы хокукка ия.

2. Шәһәр Советы депутатның сайлау округында, Советта эше турында, аның карарларын һәм Совет, аның органнары йөкләмәләрен үтәү турында хәбәрән тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәмне күрсәтәләр, жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында депутатка мәгълүмат бирәләр, муниципаль берәмлекләренң вәкиллекле органнары эшчәнлеге турында, муниципаль берәмлекләренң вәкиллекле органнары эшенең барышы турында, ижтимагый фикерне өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул итүгә хокукы

Үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча депутат шәһәр территориясендә жирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешләрендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затлары тарафыннан чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан аның закон белән саклана торган яшерен эшчәнлеге белән бәйле булмаган мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

17 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат түбәндәгеләргә бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, шәһәр Уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итәргә;

3) даими рәвештә, айга кимендә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итәргә;

4) оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә гражданнарның, оешмаларның, ижтимагый берләшмәләренң, дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының мөрәжәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга җаваплар бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына кимендә бер тапкыр хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрен үтәргә;

7) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрен, тыюларны, бурычларны үтәргә;

8) эхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) дәүләт серен һәм закон тарафыннан саклана торган башка серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә аңа танылган гражданнарның абруен һәм абруен кагыла торган белешмәләрен фаш итмәскә;

10) ел саен, хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча, үзенә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренә) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында гамәлдәге законнар нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат аңа федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, шәһәр уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы депутат түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә;

2) түбәндәге очрактан тыш коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу:

а) сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торақ, торақ-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торақ, торақ-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу, Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Советы Ассоциациясендә, муниципаль берәмлекләренә башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) муниципаль берәмлек муниципаль берәмлекне гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешма идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә түләүсез нигездә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очрактар;

3) укытучы, фәнни һәм башка ижат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә. Бу очракта, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, укыту эшчәнлегә, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек чит дәүләт, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана алмый;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләргә гамәлгә ашыручы депутат граждан административ яисә жинаять эше буенча йә административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллеке очрактарынан тыш) буларак катнаша алмый.

19 статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын төгәл үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) шәһәр Советы утырышларында билгеләнгән дисциплинаны һәм регламентны сакларга;

2) башка депутатларга, вазыйфай затларга һәм депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйлә рәвештә мөнәсәбәтләргә керүче гражданның карата ихтирамсызлык һәм ихтирам күрсәтмәскә;

3) депутат эшчәнлегенә бәйлә булмаган максатларда депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйлә рәвештә үзенә мәгълүм булган белешмәләргә, әгәр бу белешмәләр дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итсәләр, фаш итмәскә һәм кулланмаска;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм шәхсэн яисә якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләргә хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданның эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын файдаланмаска;

5) депутат бурычларын объектив башкаруда, шулай ук аның абруена яисә шәһәр Советы абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләрдән качарга мөмкин булган гамәлләрдән, белдерүләрдән, гамәлләрдән тыелырга;

6) үз бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксыну барлыкка килгәндә - бу хакта шәһәр Советы карары белән расланган тәртиптә шәһәр Советына хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтна булдырмауга юнәлдерелгән карарларын үтәргә;

7) шәһәр Советының билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутат үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә шәһәр Советы йөкләмәсе буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 статья. Депутат эшчәнлегенә гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлегенә гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге уставында, шәһәр Советының муниципаль норматив хокукый актларында билгеләнә.

2. Депутат хокукларын жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арестлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, шулай ук алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, хат алышу өчен оператив-эзләү чаралары үткәргәндә, депутат хокукларын гарантияләү, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау,

тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, алар кулланган элемент чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре чоры тәмамланганнан соң, әйтелгән фикерләре, позициясе өчен жинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан ачыктан-ачык хурлауларга, яла ягуга яисә федераль законда каралган башка хокук бозуларга жибәрелгән очракларга кагылмый.